

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Der findes kun een Vej

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1948

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

Der findes kun een Vej

Der findes kun een Vej

Udgivet af

DANMARKS KOMMUNISTISKE PARTI

I

Svegne ord og brudte løfter flankerer de veje, efterkrigens politik har fulgt i det befriede Danmark.

Alt, bogstaveligt talt, alt, hvad de »ledende og ansvarlige mænd« lovede arbejderklassen i besættelsestidens sidste periode, da det kneb for dem med at bevare den »ro og orden«, der var forudsætningen både for forstaaelsen og samarbejdet med tyskerne og for arbejdsgivernes udbytte, er ikke blot glemt, men i gennemførelsen af dagens praktiske politik vendt til sin direkte modsætning.

Man mindes i denne forbindelse Henrik Ibsens i anden anledning skrevne bitre, men sande ord:

»De ord, der flød, som om de kom,
fra hjertet lige hid —
de var da kun en frase-flom,
og nu er tørkens tid.«

*

Skuffelse over udviklingen i almindelighed, bekymring for de dagligt stigende økonomiske vanskeligheder, uro og frygt for hvad fremtiden kan bringe i sit skød præger i dag stemningen på alle arbejdspladser og i alle danske arbejderhjem.

Alt, hvad »de ledende og ansvarlige mænd« lovede under besættelsen, alt, hvad de højtideligt forsikrede i 1944 og 1945, er blevet til intet. De store ord og de hellige løfter ligger begravet side om side med frihedskampens dræbte — og glemte.

Alle de forhåbninger og al den brændende tro, hvormed dansk arbejderbevægelse imødeså befrielsen, er blevet til

intet. Alle de erfaringer om hvad samlingens og handlingens politik havde betydet under besættelsen og troen på, hvad en fortsættelse af den samme politik omsat i fredens arbejde på de økonomiske og politiske områder ville betyde i det befriede Danmark, er brutalt blevet trådt under fode af de samme mænd og de samme kredse, som havde ansvaret for den af folket dømte, men af dem førte politik, da tyskerne var i landet.

I dag hedder det ikke mere som i 1944 og 1945:

Genoprettelse af arbejderne reelle købekraft.

Økonomisk demokrati.

Udvidet og forbedret ferieordning.

Nedsættelse af arbejdstiden.

Inddragelse af alle krigsskabte formuer og fortjenester.

Udrensning af dem, der svigtede.

Straf over dem, der begik forræderi.

Enighed og sammenhold i arbejderne og folkets rækker.

Nej, i dag kan Danmarks officielle politik kort og rammen sammenfattes i disse træffende ord, der er henvendt til den brede, arbejdende befolkning:

Spis mindre! Arbejd mere!

Og så forøvrigt:

Forstyr os ikke med jeres evindelige protester, vi alene vide, hvad der tjener folkets — og vort eget bedste.

*

For nu er det nemlig »genopbygningen«, det gælder! Glem endelig ikke det! Den har ganske vist nu stået på i treogethalvt år, men alligevel! Dens mest iøjnefaldende politiske resultat er, at udrensningen er blevet en farce og, at »de ledende og ansvarlige« mænd har fortsat og forstærket den sammenrotningspolitik, folket så kraftigt og afgørende afsagde sin dom over den 29. august 1943.

Og »genopbygningen«s mest synlige økonomiske resultat er, at millionærernes antal er steget fra 641 i begyndelsen af 1945 til 695 i 1947, således at vi nu sikkert har over 700 millionærer i dette, det mest »demokratiske« af alle ve-

sterlandske »demokratiske« lande, og at aktieselskabernes fortjenester i 1946 steg med 37 pct. og siden da har været i fortsat støt stigning.

Men ikke desto mindre kommer de »ansvarlige og ledende mænd« nu og fortæller os, at landet er stedt i den dybeste nød, at der kun findes een udvej, at pantsætte landets genvundne frihed til de amerikanske monopoler, og at folket spiser mindre og arbejder noget mere!

Når der »tales genopbygning« i dette land, glemmer man at gøre opmærksom ikke blot på det forhold, at de rige blev rigere under krigen, og de fattigere blev fattigere, og at denne udvikling er fortsat efter befrielsen, men også et par andre kendsgerninger ser man helt bort fra: for det første, at *Danmarks produktionsapparat ikke blev ødelagt under krigen*, som tilfældet var det i de fleste europæiske lande, og for det andet, at *Danmarks befolkning ikke blev decimeret*, som tilfældet var i de mest krigshærgede lande, og endelig for det tredje, at Danmark efter befrielsen har befundet sig i den ejendommelige og gunstige situation, at *vi har kunnet sælge alt, hvad vi overhovedet har været i stand til at frembringe*, og at *arbejdsløsheden endnu har været mindre*, end vi har kendt den i mange, mange år.

*

Hvad er da hovedårsagen til, at det er gået, som det er? Hovedårsagen er den enkle, at *de socialdemokratiske ledere*, som i besættelsestiden tvunget af arbejdernes masse-rejsning så sig nødsaget til at komme med visse indrømmelser, ganske vist kun i ord, gennem en *systematisk splittelse* af arbejdernes kampvilje og sammenhold har gjort det mulig, først at Knud Kristensen-regeringen overhovedet kom til, og dernæst da de selv fik regeringen, uden at blinke har fortsat venstreregeringens politik.

Den samme finansminister, som endnu under valgkampen i oktober 1947, da det gjaldt om at få de utilfredse arbejdere til at stemme socialdemokratisk og ikke kommunistisk, i hellig vrede og oprigtig harme vendte sig mod

de uanstændige indirekte skatter på den jævne mands hverdagsluksus, der stjal den brede befolknings arbejds-glæde, har ikke blot som minister sørget for at forlænge alle den tidligere regerings »lede skatter«, men han har væltet så store direkte skatter over på arbejderklassen og de med den økonomisk ligestillede befolkningslag, at arbejderbefolkningen nu bogstaveligt talt er i færd med økonomisk at gå i knæ under byrden af finansministerens økonomiske politik.

Hvert eneste af de store ord fra 1944 og 1945 og de fleste af valgløfterne fra 1947 har de socialdemokratiske ledere sveget.

»En forbrugsbegrænsende økonomisk politik er tvingende nødvendig,« siger finansministeren og tilføjer i samme åndedrag, »der gør sig helt urimelige forestillinger gældende om, hvad de rige er i stand til at betale«. Men »da der skal skaffes balance mellem indtægter, så må I forstå, I derude på arbejdspladserne og I derhjemme i de små stuer: *Der skal spises mindre og arbejdes mere, for nu skal der 'genopbygges'!*«

*

Det er den parole, man fra de socialdemokratiske leders side i parti og fagbevægelse slynger ud til de hjem, som uden at kny bar hele besættelsestidens økonomiske byrde og som i lige så fuldt mål har båret efterkrigstidens økonomiske byrder, det er den parole, man udslynger til de hjem, hvor skatter, husleje, kontingenter, ekstra varme-regninger og prisstigninger på omtrent alle levnedsmidler og nødvendighedsgenstande har gjort spørgsmålet om det *nøgne udkomme* til det altoverskyggende spørgsmål, mens tvingende *nødvendige reparationer og nyanskaffelser* overhovedet ikke mere ligger indenfor de økonomiske muligheds grænse.

Under krigen var nyanskaffelser af beklædning og andet til hjemmets opretholdelse og fornyelse både af økonomiske og af andre grunde en umulighed for den jævne

befolkning. Efter befrielsen er de samme hjem, som gennem mange, mange år ikke har haft mulighed for nyan-skaffelser af nogen art, ribbet for alt, og de varer, der gennem de skiftende regerings handelspolitik er kommet til landet, har enten ligget i et prislag, der på forhånd udelukkede fattigfolk fra at købe, eller de har været af så underlødige kvaliteter, at de kun har betydet ærgrelse, skuffelse og nye økonomiske byrder.

Sengetøj, lagner, gangtøj, arbejdstøj, strømper, fodtøj, ikke mindst til børn, for blot at nævne nogle få nødvendighedsvarer, er om ikke en saga blott, så dog i en sådan forfatning rundt om i arbejderhjemmene, at frasen om Danmarks høje økonomiske og sociale stade er blevet en af armod og fattigdom grinende farce!

*

Den ungdom, der så strålende hævdede sig i de onde år, og som under og efter krigen kom til skelsår og alder, og derfor både i egen og i samfundets interesse ønsker at gifte sig, stifte eget hjem og sætte bo, er i virkeligheden blevet en paria, der tvinges til at leve et tilfældigt, uordnet liv, som i det lange løb vil få alvorlige følger, ikke blot for dem, der direkte rammes, men for samfundet som helhed.

Den fortvivlede boligsituation gør, at i mangfoldige tilfælde må de unge leve adskilt, hver hos sine forældre, hvorved de belaster disse hjem, mens deres egentlige »familieliv« må foregå på restauranter, i biografer, på trappegange, i parker og på lofter.

De dristigste af de unge, dem, der under alle omstændigheder vil have foden under eget bord, sætter sig, mange gange kun ved hjælp fra forældrene, for en husleje i en af de spekulationsejendomme, som trods ågerparagraf og anden straffelovgivning, fortsat skyder op som paddehatte, der er saa ublufærdig høj, at i samme øjeblik den unge kone skal have et barn og af den grund må opgive sit ar-

bejde, eller hun eller han bliver arbejdsløs, betyder total ruin for det unge, nystiftede hjem.

I denne situation, hvor bogstaveligt talt nerverne står på højkant i mange arbejderhjem på grund af de daglige spekulationer over, hvordan man i det hele taget skal få det til at løbe rundt, lyder »de ansvarlige og ledende mænds« alvorstunge budskab til det arbejdende og kæmpende folk:

Arbejd mere, spis mindre, for nu skal der »genopbygges«!

2

Ingen arbejder så lidt som noget andet forstandigt menneske er modstander af landets genopbygning, naturligvis ikke!

Men arbejderbefolkningen er med rette blevet skeptisk overfor *nye veksler på fremtiden!*

Den har ikke glemt de *politiske løfter*, der blev givet ungdommen om valgret og øget politisk indflydelse som tak for dens indsats i besættelsesårene, og den har set, hvad der er blevet af dem! Den har heller ikke glemt »de ansvarlige og ledende mænds« mange løfter, dengang det kneb for dem, og den har set alle løfterne i den praktiske politik blive forvandlet til sin direkte modsætning.

Nu gives der *nye løfter* om, at når »genopbygningen« er fuldbragt, når de økonomiske forhold tillader det, vil arbejderklassen få sine kår forbedret. Men det er nu kommet dertil, at ingen mere tror på »de ansvarlige og ledende mænds« talemåder og løfter. Man har hørt dem for tit og ved, at de »var da kun en frase-flom, og nu er tørkens tid!«

Nu er tiden inde, ikke til nye løfter og nye veksler på fremtiden, men nu er tiden inde til, at der praktisk føres en politik, der på det *politiske område* tilsigter en fortsat udvidelse af demokratiet, så det bliver det arbejdende og

skabende folk, der helt og fuldt bestemmer den politiske udvikling, sådan, at både den egentlige politiske magt og administrationen kommer under folkets kontrol, og at der åbnes vidtgående politiske og økonomiske muligheder for at folkets børn sikres den uddannelse og udvikling uden hvilken demokratiet blot er en frase.

Og på det økonomiske område må der kræves, at der gennemføres en politik, der ikke blot sikrer og betrykker arbejdernes daglige økonomiske eksistens, men som målbevidst højner dens levestandard, forbedrer dens arbejdsbetingelser, sikrer den mod arbejdsløshed, sygdom og ulykke, men også giver den medbestemmelse over og indsigt i landets økonomi og de arbejdspladser drift, hvorefter den enkelte og hele arbejderklassens skæbne afhænger.

*

Men i alle kapitalistiske lande, altså også i Danmark, er økonomien og produktionsprocessen organiseret efter nøjagtig de modsatte principper. Der arbejdes og produceres ikke for at dække behovet, højne levestandarden, men arbejdskraft, kapital, maskiner, fabrikker og jorden og råvarerne anvendes udelukkende efter, om det kan »betale« sig eller ikke, udelukkende for at sikre de privatkapitalistiske ejere, aktionærer og deres monopolkapitalistiske bagmænd en stadig stigende profit gennem en stadig stigende udbytning af den enkelte arbejders arbejdsindsats.

Og i samme øjeblik den kapitalistiske produktionsproces rammes af en krise, i samme øjeblik privatkapitalismens profitrate ikke er stor nok, standses maskinerne, lukkes fabrikkerne, og arbejderne kastes på gaden, hvor de så kan få lov til at gå i hundene og se deres hjem, som de måske har slidt og stridt i en menneskealder for at bygge op, gå til grunde.

*

Det er derfor det nu er så tvingende nødvendigt, at dansk arbejderbevægelse drager lære af de historiske erfaringer, at man erindrer sig tredivernes økonomiske krise og ar-

bejdsløshed, at man lærer af krigstidens skæve og ublu-færdige økonomiske udvikling og det *lønstop* og *strejkeforbud*, der muliggjorde på den ene side den stigende for-armelse og på den anden side ophobning af kæmpemæssige krigsgevinster.

Det er derfor, at det er så tvingende nødvendigt, at dansk arbejderbevægelse lærer af det *sammenhold* og den *solidaritet*, der udvikledes i krigsårene, og som under besæt-telsen bragte så store resultater i kampen mod nazisterne, og efter besættelsen tvang den hjemlige reaktion til al-vorlige indrømmelser i sommeren 1945, og forstår hvorfor det er så tvingende nødvendigt for »de ledende og ansvar-lige mænd« at splitte og spalte arbejderklassen som den første forudsætning for, at de kan gennemføre deres folke-fjendske parole: *Spis mindre, arbejd mere!*

Arbejderklassen bør snarest gøre sig klar, at re-sultatet af denne paroles gennemførelse vil blive, at lige-som det var arbejderne, der bar krigens byrder og hidtil har båret efterkrigstidens økonomiske byrder, således vil de, hvis der ikke sker en ændring, også komme til at bære den kommende økonomiske krises byrder.

Veksler på fremtiden gælder ikke mere!

Det er nu, der skal handles, det er nu, man må vise sin gode vilje. Som det gik under krigen og er gået i efter-krigsårene kan det ikke fortsætte.

Det, der først skal genopbygges, er de ruinerede, øde-lagte, plyndrede, udmarvede og udpinte arbejderhjem!

3

Det var mod den kapitalistiske produktionsforms udbyt-ning, usikkerhed, utryghed, kriser og økonomiske retsløs-hed, arbejderne oprindeligt rottede sig sammen og opbyg-gede deres politiske partier og deres faglige organisationer.

De skulle være arbejdernes værn, deres støtte, deres

kampredskab, ikke blot i kampen for tryghed, sikkerhed og anstændige levevilkår i dag, men være deres redskab i kampen for at skabe et samfund uden udbytning, uden kriser, uden arbejdsløshed, et samfund med tryghed, fred og velstand for alle.

Læren af arbejderklassens generationer gamle kamp har med større og større tydelighed vist, at kun folkets overtagelse af produktionsmidlerne varigt kan skabe sådanne tilstande og derigennem forhindre udbytning, økonomiske og politiske kriser og deraf følgende folkeødelæggende nye krige.

I vort land har besættelsestiden og årene derefter tydeligt og klart anskueliggjort denne sandhed.

Aldrig har de højre-socialdemokratiske »teoretikeres« falske teorier virket mere skadeligt for arbejderne og aldrig har de staaende overfor udviklingens jernhårde kendsgerninger lidt et så stort skibbrud.

Rigdommene, der voksede uhørt under krigen, vokser fortsat!

Fattigdommen, usikkerheden, der hærgede under krigen, hærger fortsat arbejderklassen!

*

Denne uomstødelige kendsgerning stiller alle fagorganiserede og klassebevidste arbejdere overfor et problem, der skal tages stilling til i dag, ikke i morgen eller en gang i fremtiden, men i dag.

Og det spørgsmål, der skal besvares er dette enkle:

Skal vi fortsætte ad de »ansvarlige og ledende mænds« vej, eller skal vi søge nye veje?

Vi kommunister er de eneste konsekvente forkæmpere for en virkelig opbygning, men ganske vist ikke en opbygning, der fylder millionærernes pengeskabe, forøger kuponklippernes udbytte, og muliggør velhavernes øgede luksusforbrug, men en opbygning, der sikrer folkets samfundsmæssige kontrol med produktion og afsætning, som sikrer folkets og landets nationale og økonomiske selv-

stændighed, som højner befolkningens økonomiske, sociale og kulturelle niveau, og som skaber fred, tryghed og sikkerhed i tilværelsen.

Den såkaldte »genopbygning«, som, nu efter Danmarks officielle tilslutning til *M-planen*, kun betyder, at den amerikanske monopolkapitalisme uhæmmet har overtaget kontrollen med Danmarks økonomiske og politiske liv, er ensbetydende med, bortset fra at landets så højt besungne genvundne frihed på den måde sjakres bort, at den kommende krise vil ramme os endnu hårdere, fordi de »ansvarlige og ledende mænd« ensidigt politisk og økonomisk og vel også snart militært har bundet Danmark til finanshajerne og krigseventyrerne i Wall Street, udgangspunktet for verdenskrisen i 1929, udgangspunktet for den sig nærmende kapitalistiske nye krise.

Vi kommunister har derfor i de forløbne år i organisationerne, på arbejdspladserne og generalforsamlingerne, på møder og på rigsdagen og i vor presse fremsat vore synspunkter, der ganske enkelt kan sammenfattes i følgende:

Arbejderklassen må samles politisk, fagligt, økonomisk og nationalt, for derigennem at komme til at indtage den førende rolle i Danmarks fremtidige udvikling, som den historisk er kaldet til, og som dens indsats i de mørke år kvalificerede den til.

Arbejderklassen må samles om en positiv, opbyggende politik, der støtter sig på folkets brede lag i by og på land, og som i sit sigte har folkets politiske og økonomiske herredømme over sin egen skæbne.

En sådan politik vil naturligvis betyde kamp mod det »private initiativ« mænd, kamp mod den fåtallige gruppe, som på grund af deres private ejendomsret til jorden og produktionsmidlerne, deres kontrol over banker og pengevæsen, har kunnet skalte og valte med landets produktion og økonomi, som det har passet dem, en sådan politik vil naturligvis betyde kamp mod alle dem, der ser det som deres fornemste opgave at skrue udviklingen tilbage til

tilstandene, som de var før, med deres kriser, arbejdsløshed og nød for folkets flertal og bugnende overflod og velstand for et fåtal.

Højre-socialdemokraterne har nu som før med næb og klør vendt sig mod en sådan politik og kappes derfor med Goebbels europæiske og amerikanske arvtagere i angreb på kommunisterne.

Det er forståeligt, for forudsætningen for arbejderklassens sejr er dens sammenhold. Derfor må den splittes, og det er det, de reformistiske ledere gør!

Ikke det kapitalistiske udbyttersamfund, men kommunisterne er fjenden.

Derfor kampen mod kommunisterne og den sanseløse hetz mod de folk, der søger at realisere socialismens ideer.

Derfor blev løfterne fra besættelsesårene begravet!

Derfor fik overenskomstafslutningerne i 1946, 1947 og 1948 det forløb, de fik.

Derfor nye løfter og veksler på fremtiden i stedet for realiteter i dag!

4

Nu er den »onde cirkel« i virksomhed igen, og så ved arbejderne, hvad de har at vente sig. Priserne stiger fortsat, og lønningerne følger jo desværre bagefter, siger man fra de »ansvarlige og ledende mænds« side. De ryster på deres samfundsfurede hoveder og siger, at det går naturligvis aldrig. Den socialdemokratiske presse, som ledes af særlige »ansvarlige mænd«, har forlængst begyndt at tale om, at det kan blive nødvendigt at vende tilbage til krigstidens *lønstop*, ja, og så naturligvis også *prisstop*, og så kender vi også det igen!

Der er nemlig fare for *inflation*, siger man.

Inflationens spøgelse har altid en forbavsende politisk

tilpasningsevne. Det viser sig altid kun, når arbejderne erklærer, at de ikke mere er i stand til at leve af deres løn.

Det holder sig derimod i ro, når millionærernes antal vokser som giftige skarntyder på en fugtig mødding, når udbytterne uafbrudt stiger, når formuerne fordobles, når storbøndernes ågerpriser presses igennem på samfundets bekostning, og når tørvebaronerne og brunkulsgreverne i forening flår staten og forbrugerne.

Men sikkert som Amen i kirken er det, at de »ledende og ansvarlige mænd« altid ser inflationens spøgelse, når arbejderne gør opmærksom på, at de ikke kan eksistere af deres løn.

*

Vist har der fundet lønforhøjelser sted i årene efter befrielsen. Det var da ikke godt andet. Vist har arbejderne i sommeren 1945 gennem masseaktioner gennemtvunget lønforbedringer, og vist er der givet visse tillæg til lønnen ved de forskellige overenskomstudløb, vi har haft i den periode.

Men den nøgne sandhed er, at arbejderne er blevet fattigere!

Den nøgne Sandhed er, at de ikke kan leve af deres indtægter!

Den nøgne Sandhed er, at kun der, hvor hele familien arbejder, hvor mand, kone og de halvvoksne børn lægger deres ugeløn sammen, løber det endnu rundt.

Den nøgne sandhed er den, at tager vi de lavestlønnede, f. eks. indenfor den store arbejdsmandsgruppe, er forholdene sådan, at nu skal både mandens og konens indtægt lægges sammen, for at familien når op på det samme levestandardniveau som tidligere.

Hvad sådanne tilstande betyder og hvilke virkninger »de faste udgifter« skat, husleje, brændsel, kontingent, gas og lys vil få i samme øjeblik arbejdssituationen på grund af det kapitalistiske produktionsanarki ændrer sig, ja, det

behøver man så sandt ikke at være universitetsuddannet og autoriseret økonom for at forstå.

*

Men det kan jo ikke være så galt, siger man så, lønningerne følger jo priserne, vi har jo da, i hvert fald endnu, pristalsregulering!

Ja, det har vi! Men det var allerede den borgerlige, men ikke så lidt selvstændige Professor Birck, der for sine studenter prædikede:

— Ser De, mine herrer, der findes to slags løgn, forbandet løgn og så statistik!

Ingen af de to former for løgn har ændret sig siden Bircks dage!

Det pristal, lønningerne udregnes efter, er bundfalsk!

Og dertil kommer, at lønstigningerne altid hinker bag efter prisstigningerne.

Trods gentagne og stadig stigende krav fra arbejderne om kontrol med pristallets beregning, er det aldrig blevet opfyldt.

Det »nævn«, der nu skal træde i funktion, er efter alt at dømme en nye skueret. »Københavns Kommuneskole«, der er organ for de københavnske lærere, synes at have så ubetinget ret, når det om »nævnet« skriver:

»Det skinner efterhånden igennem, at nævnet kan blive et brugbart organ til pacificering af arbejderne og tjenestemændene, en slags gidsel-system, så disse repræsentanter udadtil kommer til at stå som medarbejdere og dermed medansvarlige for et *t v i v l s o m t* pristal ...«

Et tvivlsomt pristal!

Ja, det skal guderne og H. C. Hansen vide!

*

Da rigsdagen sidste år gennemførte klækkelige forhøjelser af flæskepriserne, sørgede myndighederne for, at de to eneste varer af flæskekød, der indgik i pristalsbudgettet, nemlig fersk svinebov og saltet brystflæsk, blev

holdt uforandret i pris, mens alle andre flæskevarer steg så meget stærkere. Det er kun eet eksempel paa pristalsmyndighedernes bestræbelse på at holde pristallet fast, men ikke priserne. I dette tilfælde blev pristallet så meget mere illusorisk, som de to nævnte flæskevarer ikke er til at opdrive!

Da man gennemførte *fortyndingen af mælken*, blev mælken sat ned med to øre, da man ikke mente, at man kunne få folk til at betale for det vand, man hældte i mælken, men mælken som sådan blev ikke billigere, snarere dyrere. Men for pristallet er en liter mælk en liter mælk, uanset hvor meget vand, der er i den, og pristallet blev derfor nedsat med to øre.

Pristallet regner overhovedet ikke med de meget *store kvalitetsforringelser*, der er sket siden krigens begyndelse. Forsålinger er forsålinger, selv om en forsåling kun holder i den halve tid, et sæt tøj er et sæt tøj, selv om det kun holder halvt så længe som tidligere, og udgiften derfor bliver langt større. De samvirkende Fagforbund udregnede under krigen, altså på et tidspunkt hvor man endnu lovede arbejderne »erstatning« efter krigens afslutning, at pristallet for 1942 på grund af kvalitetsforringelser udviste 32 points for lidt.

Hvordan ser det så ikke ud i dag?

På næsten alle områder gælder det, at de særligt billige varer man kunne købe før krigen nu ikke er til at få, og at man er henvist til at købe *dyrere og dårligere varer*.

Pristallet regner ikke med den slags fordyrelser af leveomkostningerne.

Venstreregeringen afskaffede alle *socialle rabatorordninger*, men hvor idiotisk det end lyder, er pristallet dog blevet sat ned! Man afskaffede nemlig de særlige sociale rabatorordninger for de mindre indtægter, der ikke blev medregnet i pristallet, og derfor blev pristallet ikke sat op til trods for, at det blev dyrere at leve for den dårligst stil-

lede del af arbejderklassen, men til gengæld udvidede man *smørrabatkortene* til børn til også at omfatte *millionær børnene*, og ved denne udvidelse blev det muligt at bringe pristallets smørudgift ned, nemlig med ca. 33 kr.

Denne spøg blev gentaget af den socialdemokratiske regering med *tekstiltrabatmærkerne*.

*

Det budget, pristallet beregnes efter, er også af en ganske særlig beskaffenhed. Hvad siger man f. eks. til, at en »pristalsfamilie« på to voksne og to børn i 1942 blev beregnet til en årlig tobaksudgift på 116,76 kr. D. v. s., at selv om man dengang udelukkende brugte pengene til cigaretter, blev der ikke engang 2 cigaretter om dagen til hver af de voksne personer.

Der regnes med en *årlig husleje på 582 kr.* i juli 1948, eller under 50 kr. om måneden! For to voksne og to børn! Hvem vil ikke gerne have en sådan lejlighed?

Pristallet tager heller ikke hensyn til, at værterne under indtryk af boligsituationen har væltet den indvendige vedligeholdelsespligt over på lejerne, lige så lidt som det tager hensyn til *varmeregningernes* støjrelse på grund af de utilladelige kvaliteter af brunkul, tørvejord og amerikansk »negerstøv«, der nu puttes i centralvarmefyrene. Pristallet regner med 375 kr. årlig til brændsel, lys og gas!

Endelig regner pristallet med en betydelig *lavere løn*, end der faktisk tjenes, hvilket betyder, at *skatten* er langt, langt højere end den, pristallet regner med.

Jovist, havde professor Birck endnu levet, ville han have vendt skråen en omgang og sagt til sine studenter:

— *Mine herrer, der findes to slags løgn: forbandet løgn og så pristallet!*

Sommerens skatteprotester har med al ønskelig tydelighed fastslået, at de fagorganiserede arbejderes tålmodighed nu er ved at briste. De vedtagne protester og udtalelser erklærer rent ud, at nu er det de små hjems nøgne eksistens, der står på spil.

Såvel fra regeringen som fra de »ledende og ansvarlige mænds« side i og udenfor fagbevægelsen tales der med hånlige ord om »skatteborgermentalitet« og lignende, og finansministeren erklærer, at grænsen for hvad de rige kan betale er nået.

Der er altså intet håb om, at man fra den side vil ændre parolen:

Arbejd mere, spis mindre!

Tværtimod er der grund til at frygte, at efterhånden som den amerikanske monopolkapitalisme får et stærkere greb om Danmarks økonomiske liv, vil rationalisering, forøget arbejdstempo og stigende udbytning blive det arbejdende folks lod i den kapitalistiske slutspurt, der altid erfaringsmæssigt går forud for en ny kapitalistisk krise.

Overfor hele denne udvikling findes der kun een vej:

Samlingens og handlingens, kampens og socialismens vej!

Det betyder at bygge videre på de strålende og sejrige erfaringer fra sammenholdets og solidaritetens tid i besættelsestidens onde år, det betyder til 100 pct. at udnytte de kræfter og de muligheder, dansk arbejderbevægelse politisk og fagligt besidder.

De »ledende og ansvarlige mænd« blev i 1943 belært om, at der fandtes en grænse for det danske folks tålmodighed. De må belæres om det igen!

*

Udplynningen af arbejderhjemmene kan kun foretages, fordi det er lykkedes de socialdemokratiske og fag-

lige ledere at splitte og opdele arbejderne i indbyrdes stridende grupper.

Til dette formål har de brugt alle kneb fra fraser og løfter som forsikringerne i 1944 og 1945 over programmet »Fremtidens Danmark« til valgløfterne i 1947.

Og nu fortsætter de med at udstede nye *falske veksler* på fremtiden samtidig med at kommunisterne og de, der kræver tidligere løfter opfyldt, overdænges med sprogets værste ord.

Derfor er tiden nu inde til, at arbejderne gør sig til herre i deres eget hus, hvilket vil sige, at arbejderorganisationerne, og først og fremmest fagforeningerne får et indhold og en ledelse, der modsvarer de menige arbejderes fordringer og krav.

Stillingen i fagbevægelsen er i dag den enkle, at skal dansk fagbevægelse bruges til at varetage arbejdernes interesser og til at gennemtvinge arbejdernes berettigede fordringer om en anden og mere retfærdig fordeling af byrderne, er det nødvendigt, at fagforeningerne får et førerskab, der er villig til at stille sig i spidsen for arbejderens kamp og ikke opfatter det som sin opgave at splitte og desorganisere kampfronten.

Det vil med andre ord sige, at vejen til frigørelse af fagbevægelsens mægtige kræfter går gennem en fornyelse af fagbevægelsens førerskab.

Det, der står på dagsordenen i dag, er:

Priserne skal holdes fast og bringes ned!

Der skal gennemføres en alvorlig skattelettelse for alle arbejderindtægter og de med dem ligestillede befolkningsgrupper nu!

Karensdagene i arbejdsløshedskasserne skal ikke forlænges, men afskaffes!

Dagpenge fra ulykkesforsikringen fra den dag, ulykken indtræffer!

Fremskaffelse af tilstrækkelige og billige forsyninger såvel af de nødvendigeste levnedsmidler og andre forbrugsvarer!

Pristalssvindlen skal bringes til ophør!

Kampen for disse elementære krav gennemførelse er i dag vejen, der skal gås, om arbejderne hjem ikke skal gå til grunde.

Der findes ingen anden vej!

Konsekvensen af arbejdspladsernes og fagforeningernes enstemmige protest mod skatteplyndringerne, de mangelfulde forsyninger, pristalssvindlen o. s. v., må blive, at den klubbestyrelse, den fagforeningsbestyrelse, den formand, der modsætter sig kamp på det af arbejderne fremførte grundlag, må fjernes, fordi han eller hun modsætter sig arbejderhjemmenes genopbygning.

Der findes ingen anden vej!

Den, der er for regeringens praktiske politik, der plyndrer arbejderhjemmene og skåner de rige, må fjernes.

Der findes ingen anden vej!

Kun samlingens og handlingens, kampens og socialismens vej er i dag mulig for dansk arbejderbevægelse. Den vej kan betrædes, blot hver eneste arbejder, hver eneste arbejdsplads og hver eneste klub forstår nødvendigheden af ikke blot at rejse protesterne, men af at føre kampen videre for kravenes gennemførelse og sætte de rigtige folk i spidsen for denne kamp.

Dertil kræves hver eneste arbejders og hvert eneste fagforeningsmedlems aktive medvirken.

Blot hvert eneste medlem, der forstår, hvad det gælder, møder op på sin organisations møder og generalforsamlinger, kan dansk arbejderbevægelses marchretning nu ændres.

Men der findes heller ingen anden vej!

Ved enighed, sammenhold og bevidst kamp som under besættelsen kan arbejderhjemmene endnu reddes fra ruin.

Men der findes heller ingen anden vej!

Løfternes tid, fraserne tid og veksler på fremtiden er forbi.

Det er nu, der skal handles!

Men der findes heller ingen anden vej!
Om denne kamp skal lykkes afhænger af dig!
Vi gennemlever også i vort land et historisk tidehverv,
hvor det gamle falder og det nye under svære fødselsveer
bryder sig vej. Også for dansk arbejderbevægelse er det
i dag »stigen eller fald«!

Men netop dansk arbejderbevægelse har alle mulighe-
der. Vi er stærke nok, vi har erfaringer nok, vi kan skabe
fred, frihed, tryghed for os selv og vore børn!

Det drejer sig kun om at forene de splittede kræfter,
vække den slumrende Kraft og løse den bundne styrke og
nu tage kampen op, thi også i vort land gærer og bryder
det i folkedybet som aldrig før. Der ventes på handling og
indsats, thi som *Martin Andersen Nexø* siger:

*»Rundt i småmandshytter
— i de tusind hjem —
dybets skarer lytter
nye tanker frem.
Sling om jord en kæde
— I og jeres æt —
solskin skab og glæde
hvor kun før blev grædt.«*

LÆS
VIDERE
I

LAND OG FOLK

— det ubestikkelige dagblad

Pjecens pris : 50 øre

LAND OG FOLKS TRYK

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk